

Nu sjaer altsaa den høitærede Minister, at denne Mand har erklæret Noget for at være usandt, skjøndt det senere har viist sig, at det var sandt. Men det forekommer mig, at den Grund til at affædige Manden er høist bekynderlig. Ethvert Menneſte — og en Soldat og en Underofficer er dog ogsaa et Menneſte — maa kunne forstaaes at være under et Tryk, saa at man ikke kan antage, at han er aldeles tilregnelig i det Dieblik, da han afgiver en saadan Erklæring. Det forekommer mig nu, at det ikke kan nytte, at vi indlade os paa at kritisiere Dommen over Castenskjold. Den høitærede Minister har sagt, at hans Stilling til denne Dom var den, at han enten skulde indstille den til Stadfæstelse eller til Formildelse, og han har havt Retfærdighedsfølelse nok til at indstille Dommen over Hr. Castenskjold til Stadfæstelse; han har ikke villet indlade sig paa at formilde Indtrykket eller at optage Sagen saaledes, som om der var Noget i Mandens Udfærd, der kunde tale til Formildelse. Det forekommer mig nu at være en mageløs mild Straf, som denne Mand har faaet, men det er maaske Noget, der ligger i Rigslovene, som jeg ikke forstaaer mig paa. Men her i dette Dieblik er der ikke Tale om Retsspørgsmaalet, her er Tale om, at Thinget vil opfordre Ministeren til at forsøge at gjøre Noget for at formilde den affædige Stabsjergents Stilling, hans Skjæbne, kan jeg kalde det. At man ikke vil beholde ham, kan maaske være rigtigt, det har jeg ikke nogen Forstilling om. Jeg tror dog, at naar en saadan Mand havde faaet en Tilskjendegivelse af, at han maatte afholde sig fra at skrive slige Tankeexperimente, og saa ikke paany blev grebet deri, kunde man meget godt have beholdt ham, og han vilde viist ikke paany have forsøgt at gjøre slige Stilprøver. Jeg siger altsaa, at hele Retsbetragtningen af Sagen lader jeg ligge af den Grund, at der ikke er Noget at gjøre derved. Men derimod hvad Humanitet kan tilskynde til, det er det, der her ligger for, og derom har det viist sig, at Finantsubvalget har ment, at der dog kunde være Anledning til, om den høitærede Minister vilde se, om han kunde lade Naade gaa for Ret og gjøre Noget for denne Mand, og det forekommer mig rigtig nok, at der er Meget, der taler derfor. Thi den Straf, som han har faaet for denne Historie, synes jeg, er saa exorbitant, saa overdreven, at Enhver maa sige, at det var en haard Straf, uagtet der ikke er fket Noget, man kan kalde uretfærdigt. Jeg vil derfor ogsaa sige, at naar nu den Uvillie har lagt sig, som er opstaaet i den militære Verden i den Anledning, og denne Mand har været udsat

for en saadan Straf, som den han nu har faaet, synes jeg, at der kunde være mere Anledning til en Formildelse, end der var lige over for Hr. Castenskjold. (Rigsministeren: Han fik jo ingen Formildelse!) Nei, den høitærede Minister var netop saa retfærdig, at han ikke indstillede ham til Formildelse. Men jeg siger kun, at her kunde der være Anledning til at vise Mildhed, og det ligger ikke udenfor den høitærede Ministers Evne at kunne gjøre en Indstilling til Thinget om at give ham en Understøttelse ved Siden af den Pension, der er tilskjendt ham efter Pensionsloven. For høitærede Minister er jo ellers en saa human Mand, at jeg godt kan begribe, at det maa være ham haardt undertiden at skulle udføre Ting, som ere den strenge Ret — det er jeg overbevist om — og naar nu Finantsubvalget har gjort denne Indstilling, kan han maaske ogsaa komme til det Resultat, at han i den kommende Samling vil foreslaa, at der bliver givet Manden en Understøttelse. Han vil være haardt nok straffet alligevel, fordi han, skjøndt arbejdsdygtig, har mistet sin Stilling. Jeg vilde for Resten have ønsket, at Sagen for Manden var bleven ført lidt mindre lidensstabelig, thi da var det maaske lettere at høre de Sind, man skal høre, for at han kan faa en bedre Stilling, men paa den anden Side erkjender jeg, at den Jværling, hvormed den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) udtaler sig om denne Sag, er saa naturlig, naar man veed, hvilke Sager det er, han har beskæftiget sig med i en Række af Aar, og hvor der er kommet Meget frem, som for den almindelige Bevidsthed er i høi Grad opvækkende. Altsaa, jeg kan meget godt undskyldes, at han var ivrig, men jeg vil ganske lærefrem sige, at det vilde have været lettere for Ministeren at indtage en anden Stilling, naar dette ikke var fket. Men imidlertid, naar man nu har ladet gro lidt Mos paa denne Sag inden den kommende Samling, kan der maaske gøres Noget for denne Mand; det vil jeg henstille til den høitærede Minister.

Thomsen: Jeg kan kun glæde mig over, at det idag synes at være Fridag, jeg mener dermed en Dag, hvor der er rigtig Frihed tilstede, en Frihed til at inddrage Spørgsmaal som dem, om Lieutenant Arendrup er bleven Kammerjunker, om Statsminister Selmer er bleven Serafimeridder osv., inddrage Spørgsmaal om, hvorvidt Underofficerer ere dem, der i Hæren bære det store Læs, inddrage Spørgsmaal om eller fremsætte Paaastande om den store uæbnelige Kløft, der er mellem Officerer og Under-